

24.6.2010

KÖZLEMÉNY A KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

Tárgy: **António Manuel Ferro Terramoto, portugál állampolgár által benyújtott 1031/2009. számú, 589 aláírást tartalmazó petíció a dél-portugáliai Algarve tartományban található Ria Formosa természetvédelmi terület szennyezéséről és tönkretételéről**

1. A petíció összefoglalása

A petíció benyújtója felhívja a figyelmet a Portugália déli részén, Algarve tartományban található Ria Formosa természetvédelmi terület fenyegető tönkretételére. A Ria Formosa természetvédelmi területet, amelyet egyedülálló sós mocsarak és lagúnák jellemeznek, és ahol számtalan vízimadár és víziállat élőhelye, valamint költő- és ívőhelye található, nemzetközi jelentőségű vizes élőhelynek jelölték ki a Ramsari Egyezmény értelmében, és felvették a Natura 2000 területek jegyzékébe is. A petíció benyújtója rámutat, hogy a területet mindenekelőtt a szennyvízszennyezés fenyegeti, az illetékes portugál hatóságok pedig megsértik a települési szennyvíz kezeléséről szóló 91/271/EGK tanácsi irányelv rendelkezéseit. A petíció benyújtója ezért az Európai Parlamentet intézkedések meghozatalára és annak biztosítására kéri, hogy az Európai Unió ezen a területen hatályos jogi aktusait megfelelően érvényesítsék a Ria Formosa természetvédelmi területtel kapcsolatban.

2. Elfogadhatóság

Elfogadhatónak nyilvánítva: 2009. november 11. Felkérjük a Bizottságot, hogy (az eljárási szabályzat 202. cikkének (6) bekezdése szerint) nyújtson tájékoztatást.

3. A Bizottságtól kapott válasz: 2010. június 24.

A petíció

A petíció benyújtói úgy vélik, hogy a szennyvízkezelés Ria Formosa térségében, Portugáliában a Ria területének szennyezésével jár, és veszélyezteti annak ökológiai állapotát. Felhívják a figyelmet arra is, hogy milyen következményekkel járhat egy ilyen helyzet a Ria Formosa területéhez közvetlenül kapcsolódó gazdasági tevékenységre, a kéthéjű kagylótenyésztésre.

A petíció benyújtói egy korábbi panaszra hivatkoznak, melyet ugyanebben a tárgyban a „Somos Olhão” egyesület nyújtott be a Bizottsághoz.

A Bizottság által közölt magyarázatok szerint a „Somos Olhão” egyesület kiegészítő tájékoztatást, valamint tanulmányokat küldött el arról, hogy a Ria Formosa területén a szennyvíztisztító telepek működése milyen hatást gyakorol a befogadó vizek minőségére, különös tekintettel a kéthéjű kagylótenyésztésre. A Bizottság, miután elemezte a hozzá eljuttatott információkat, úgy vélte, hogy további tájékoztatást szükséges kérni a portugál hatóságoktól, ami az EU PILOT keretében valósult meg.

A Bizottság észrevételei

A portugál hatóságok tájékoztatásának vizsgálata alapján következőképpen foglalható össze a helyzet:

A Ria Formosa területét a települési szennyvíz kezeléséről szóló, 1991. május 21-i 91/271/EGK irányelv¹ alapján érzékeny területté nyilvánították. A terület négy agglomerációt foglal magába: Quinta do Lago (egy szennyvíztisztító telep), Faro (két szennyvíztisztító telep), Olhão (két szennyvíztisztító telep) és Tavira (két szennyvíztisztító telep). Mindegyik szennyvíztisztító telep másodlagos kezelést végez fertőtlenítéssel, a fentebb említett irányelv követelményeinek megfelelően. Az irányelv keretében eljuttatott jelentések szerint Tavirában továbbra sem kielégítő hatékonyságú a szennyvíztisztítás. Ezért a város azon portugál agglomerációk közé tartozik, amelyek miatt a Bizottság szabálysértési eljárást indított Portugália ellen a Portugália teljes területén a szennyvízgyűjtés hiánya, illetve a megfelelő tisztítás nélkül az érzékeny térségek közé sorolt területeken a környezetbe bocsátott szennyvíz miatt. Az ügyet 2010. május 6-án a Bírósághoz utalták.

A portugál hatóságok megítélése szerint a területen a szennyvíztisztítás egyértelműen hatékonyabbá vált az elmúlt években, ami hozzájárult a befogadó vizek minőségének folyamatos javulásához. Továbbá úgy vélik, hogy a Ria területének jó környezeti állapotát több terv és program végrehajtása fogja együtt biztosítani: ezek a Plano de Ordenamento da Orla Costeira de Vilamoura - Vila Real de Santo António, melyet 2005. június 27-én fogadtak el; a Plano de Ordenamento do Parque Natural da Ria Formosa, melyet 2009. szeptember 2-án fogadtak el; a Programa Estratégico do POLIS Litoral Ria Formosa (melyet a 2008. június 3-i 90/2008. sz. minisztertanácsi határozat keretében fogadtak el); a Plano de Gestão da Região Hidrográfica do Algarve amelynek kidolgozása a 2000/60/EK irányelv keretében valósult meg („víz keretirányelv”).

¹ HL L 135., 1991.5.30., 40-52. o.

A portugál hatóságok azt is kifejtették, hogy a Faro Nascente-i és az Olhão Poente-i telepek kivételével a Ria Formosa területén működő szennyvíztisztító telepek által termelt hulladék iszapot mezőgazdasági célokra újrahasznosítják.

A méshéjú állatok és a kéthéjú kagylók tenyésztésére szolgáló vizek helyzetére vonatkozóan a portugál hatóságok tájékoztatást adtak a tavak számáról és helyéről, valamint az elemzések eredményeiről a 79/923/EGK irányelv¹ (méshéjú állatok vizei) és a 854/2004/EK rendelet² (kéthéjú kagylótenyésztés és forgalomba hozatala) tükrében. Ez utóbbi kérdés tekintetében a Ria Formosa területén található valamennyi tenyésztési területet B kategóriába sorolták, ami azt jelenti, hogy a tenyésztett kéthéjú kagylók gyűjthetők, és fogyasztás céljából ipari úton tisztíthatók, illetve feldolgozhatók. Ezzel szemben Olhão, Faro és Tavira területén, amelyekbe a tenyésztési területek (tavak) beékelődnek, a méshéjú állatok vizei tekintetében nem tartják be az irányelvben előírt összes paramétert, egészen pontosan a fekál coliform baktériumokra és az E.coli baktériumra vonatkozó határértékeket.

Következtetések

Az előzőekből következik, hogy a Ria Formosába bocsátott, a településekről származó szennyvíz tisztítása összességében véve kielégítőnek tűnik, és Portugália megtette a szükséges lépéseket a Ria jó környezeti állapotának biztosítása érdekében. Mindazonáltal, bár a méshéjú állatok vizeire vonatkozó néhány paraméter be nem tartása nem kérdőjelezi meg a terület tavaiban tenyésztett kéthéjú kagylók forgalomba hozatalát, a Bizottság alaposabban megvizsgálja a helyzetet annak érdekében, hogy amikor eljön az ideje, meghozzák a teljes megtisztítást célzó, legmegfelelőbb intézkedéseket.

¹ A 2006. december 12-i 2006/113/EK irányelvvel egységes szerkezetbe foglalt, a méshéjú állatok vizeinek minőségi követelményeiről szóló, 1979. október 30-i 79/923/EK¹ irányelv.

² Az élő kéthéjú kagylók tenyésztésére és forgalomba hozatalára vonatkozó egészségügyi feltételek megállapításáról szóló, 1991. július 15-i 91/492/EGK irányelv helyébe lépő, a 2006. november 6-i 1666/2006 rendelettel módosított, az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek hatósági ellenőrzésének megszervezésére vonatkozó különleges szabályok megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 854/2004/EK rendelet.